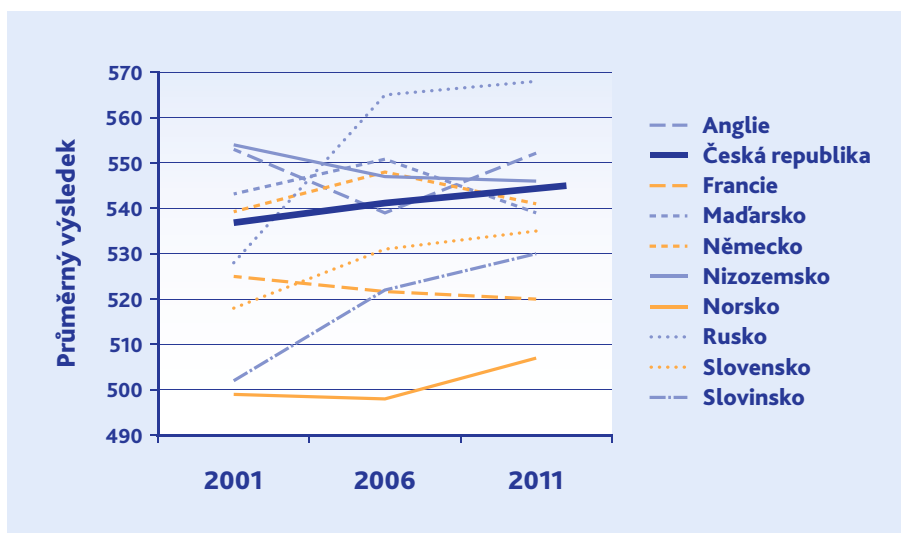

Průměrný výsledek českých žáků byl v roce 2001 statisticky významně vyšší než průměr 21 zemí a Česká republika se umístila na konci skupiny zemí s nadprůměrným výsledkem. Do roku 2011 se průměrný výsledek českých žáků o něco zlepšil a udrželi se ve skupině zemí s nadprůměrným výsledkem, hodnota zlepšení je přitom srovnatelná se zvýšením průměru celé skupiny 21 zemí.

Na obrázku 1.18 je pro uvedené země graficky znázorněn vývoj jejich průměrného výsledku ve čtenářské gramotnosti za sledované desetileté období. Pro lepší přehlednost jsme vybrali deset evropských zemí, které zároveň reprezentují různé průběhy změn. S výjimkou České republiky se všechny země zapojily do šetření PIRLS také v roce 2006, proto jsme při sestrojování grafu použili jejich výsledky i z tohoto testování žáků.

Obr. 1.18 Trend v průměrném výsledku 10 evropských zemí ve čtenářské gramotnosti

Nejvíce se za 10 let zlepšilo Rusko (srovnatelné zlepšení také vykázali žáci Hongkongu a Singapuru, ale jejich grafy na obrázku nejsou), přičemž výsledek se zlepšil převážně do roku 2006. Na rozdíl od přírodovědy a hlavně od matematiky nepozorujeme u čtenářské gramotnosti českých žáků propad ve výsledku, ale naopak jeho zvýšení. Musíme si však uvědomit, že máme k dispozici pouhá dvě měření a nevíme proto, jak se výsledek v průběhu deseti let měnil. Mohlo dojít například k podobnému výkyvu jako v případě Anglie nebo naopak Německa, či k pozvolnějším změnám jako u Norska nebo Slovenska.

Relativní profily výsledků žáků

Také v případě čtenářské gramotnosti budeme zkoumat celkové výsledky a jejich vývoj pomocí hodnot vybraných percentilů (viz strana 7). Na obrázku 1.19 jsou znázorněny relativní profily výsledků ve čtenářské gramotnosti ze dvou šetření pro 19 zemí, z původní skupiny jsme vypustili Írán a Kolumbii, jejichž žáci měli průměrný výsledek mnohem nižší než všechny ostatní země. Země jsme rozdělili do dvou skupin podle charakteru relativního profilu z roku 2001.

První skupinu tvoří země s rostoucím relativním profilem v roce 2001, jejich žáci s lepším výsledkem si vedli vzhledem k průměru všech 19 zemí relativně lépe než žáci s horším výsledkem. Pouze Bulharsko mělo téměř celý relativní profil nad průměrem zemí, naopak Norsko mělo celý profil pod průměrem. Ve druhé skupině je jedenáct zemí s klesajícím relativním profilem ve čtenářské gramotnosti, jejich žáci s horším výsledkem si vedli v dané skupině zemí relativně lépe než žáci, kteří vykázali lepší výsledek. Prakticky konstantní relativní profil měli žáci Slovinska, leží však celý pod průměrem